

Specifika ägardirektiv för WÅAB

Ärendet

Som komplement till den ägarpolicy och de generella ägardirektiv som landstingsfullmäktige antog den 7 oktober 2003 ska s k specifika ägardirektiv utarbetas för bolag och vissa förvaltningar. I detta ärende framläggs förslag till sådana direktiv för Waxholms Ångtrafik AB (WÅAB).

Förslag till beslut

Ägarutskottet föreslås besluta landstingsstyrelsen föreslå fullmäktige besluta

- att fastställa specifika ägardirektiv för Waxholms Ångtrafik AB (WÅAB) i enlighet med ägarutskottets förslag
- att uppdra åt stämooombudet att på bolagsstämma för Waxholms Ångtrafik AB (WÅAB) rösta för landstingsfullmäktiges beslut om specifika ägardirektiv
- att ge i uppdrag till landstingsstyrelsens förvaltning att göra en översyn av landstingets avtal med WÅAB med beaktande av landstingsfullmäktiges beslut om ägardirektiv.

Förvaltningens synpunkter

Landstingets skyldigheter och befogenheter inom trafikområdet

Landstingets befogenheter att främja den lokala och regionala trafikförsörjningen i vidsträckt betydelse följer av *Kommunallagens bestämmelser i 2 kap.1 §* om kommuners och landstings allmänna kompetens. Detta gäller även befogenheten att upprätthålla sjötrafik, som tjänar ett allmänt till landstingets område och medlemmar knutet intresse.

Bilagor

1. Förslag till specifika ägardirektiv för WÅAB
2. Bolagsordning för WÅAB

2005-06-02

Att bedriva *kollektivtrafik till sjöss* är inget åliggande för landstinget enligt lag så som den landburna lokala och regionala linjetrafiken utan ett frivilligt åtagande i enlighet med kommunallagens regel om den allmänna kompetensen. Den sjörättsliga lagstiftningen och lagstiftningen som i allmänhet reglerar sjöfarten samt de privaträttsliga regler som gäller dispositionsrätt till bryggor, anöringsplatser mm är de regelverk, som är relevanta för denna trafik.

Motiv för bolagsdrift och landstingsägande

Sedan WÅAB bildades och fram till dagens situation har bolaget alltmer kommit att utvecklas till beställare av trafikentreprenörer och idag drivs inte några trafikverksamheter direkt av WÅAB.

Förvaltningens principiella uppfattning är att beställarfunktioner bör organiseras i form av kommunal nämnd och förvaltning. Det är i beställarleddet som de förtroendevalda har sin tyngdpunkt som företrädare för länets invånare och nämndformen är mer lämplig som ram för detta uppdrag jämfört med aktiebolagsformen. Den kommunallagsreglerade nämndformen är sprungen ur och anpassad till de krav och behov som finns för direkt politikerstyrda verksamheter. Samma kan inte sägas om aktiebolagsformen vars syfte är att tillgodose andra behov.

Ägarstyrningen av WÅAB

Landstingets styrning av WÅAB sker för närvarande genom den av landstingsfullmäktige antagna bolagsordningen, generella ägardirektiv samt de årliga budgetbesluten. Härutöver gäller avtal mellan landstinget och WÅAB från 1976 med där angivna uppdrag. De specifika ägardirektiven får således ses som kompletteringar till dessa övriga styrdokument.

Avtalet är av gammalt datum och är delvis inaktuellt varför det finns anledning pröva om avtalet över huvud taget längre har något existensberättigande och om så skulle bedömas vara fallet vad avtalet ska reglera. Förvaltningen föreslår därför att en översyn av avtalet görs.

Förvaltningen har i enlighet med landstingsfullmäktiges uppdrag i budget 2003 utarbetat förslag till övergripande trafikstrategi för Stockholms läns landsting men något beslut att fastställa förslaget har ännu inte fattats. Beslut att införliva förslaget helt eller delvis i de specifika ägardirektiven får fattas i samband med att förslaget slutligen fastställs. I samband därmed bör även frågan om framtida utformning av trafikförsörjningsplan i Stockholms läns landsting övervägas. En sådan plan skall finnas enligt lag och årligen antas av trafikhuvudmannen, dvs i vårt fall landstinget. I planen skall anges bl a omfattningen av den lokala och regionala linjetrafiken för persontransporter samt grunderna för prissättning för resor med sådan trafik. Lagen

2005-06-02

innehåller inte några närmare krav på hur en trafikförsörjningsplan ska vara utformad. Någon plan med detta namn antas inte av Stockholms läns landsting utan de frågor som lagen anger som tvingande för trafikhuvudmannen att ta ställning inarbetas årligen i landstingets budget.

Uppdrag och direktiv till WÅAB

Det nu presenterade förslaget till specifika ägardirektiv innehåller bl a preciseringar av bolagets uppdrag att kontinuerligt och aktivt utveckla sin verksamhet för samtliga målgrupper och att regelbundet följa upp sina avtal med anlitade entreprenörer. Behovet av dialog med faktiska och potentiella kunder understryks med syftet att öka effektivitet och säkerhet inom trafiksystemet och vidare betonas kravet på samordning och samverkan med både landstingsinterna och externa intressenter.

Sören Olofsson